

DOMOLJUB.

Slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja kot priloga „SLOVENCU“ tvečer vsak prvi in tretji četrtek meseca. Ako je ta dan praznik, izide „DOMOLJUB“ dan pozrej. Cena mu je 80 kr. za celo leto. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo: uredništvu „DOMOLJUBA“, Ljubljana, v semeniških ulicah št. 2. Naročnina in inserati pa opravništvu „DOMOLJUBA“ Vodnikove ulice št. 2. — Naznanila se vsprejemajo in plačujejo po dogovoru.

Štev. 20.

V Ljubljani, 19. oktobra 1893.

Letnik VI.

Kaj je novega po svetu?

Na Dunaju je zopet prišel **državni zbor** svoje delovanje ali bolje svoje govorjenje, zakaj kakor se kaže, bodo davkoplačevalci od letošnjega zborovanja imeli malo dobička. Mladočehi mislijo, da je sedaj državni zbor samo zanje. Hočejo namreč govoriti na dolgo in široko o izjemnem stanju, to je, zakaj da je vlada prepovedala v Pragi in okolici shode in društva, zakaj da bolj strogo pazi na časnike in zakaj je odpravila porotniške obravnave. — O tem se sedaj poslanci razgovarjajo na Dunaju in med vsemi, kar jih je do sedaj govorilo na Dunaju, je najbolje povedal vodja dunajskih kristijanov dr. Lueger. Rekel je, da na Češkem ni tako hudo, kakor na Ogerskem ter pristavil: „Ogri so izdali cesarja, zvezali so se proti njemu z zunanjimi sovražniki in po tem potu so prišli do sedanje veljave v državi. Ogri pri vsaki priliki grdiyo cesarjevo črno rumeno zastavo, oni psujejo vojsko in njene častnike, oni so žalili generala v grobu, ki je dal življenje za svojega cesarja, oni hvalijo in v zvezde kujejo upornika in sovražnika cesarjevega, Košuta. In kaj se jim je zgodilo zato? Vse se jim privoli, karkoli hočejo; cesarju zvesti narodi na Ogerskem: Nemci, Slovani, Rumuni in Rusini pa se leusmiljeno stiskajo. Pa ni mi treba hoditi na Ogersko, saj imamo take razmere doma; poglejte v Trst, Istro in na Goriško, tam se podpirajo laški iredentovei, ki škilijo čez mejo, cesarju zvesti Slovenci in Hrvatje pa se zatirajo.“ — To so resnične besede, katere naj bi premišljevali posebno tisti, ki imajo v Avstriji državno krmilo v rokah. — Toda češki državni poslanci ne bodo tako glasni, kakor se je mislilo, in o izjemnem stanju se ne bo toliko govorilo, kakor so pričakovali. Grof Taaffe je namreč štreno zmedel vsem poslancem in še mnogo drugim, ker je predložil državni zbornici postavni načrt o **splošni volilni pravici**. — Do sedaj imajo volilno pravico v Avstriji le taki, ki plačujejo določeno svoto davka, najmanj 5 gld. — Po novem volilnem načrtu bi pa volil vsak polnoletni

možki državljani, ki je redno dostal vojaški nabor in ki zna brati in pisati. Cez 38 let stari so zadnjega oproščeni, ker teh še ni vezala nova šolska postava. Volilno pravico ima pa tudi vsak, ki je bil kedaj v vojski ali ki sme nositi vojaško svetinjo, tudi ako brati ne zna. Zraven tega bo moral še vsak nov volilec dokazati, da plačuje kak neposreden davek, ali da ima kak stalen zaslužek, kar bo skazal z delavskimi ali poselskimi bukvicami. Od vsacega volilea se bo zahtevalo, da šest mesecev stanuje v tistem kraju, v katerem voli. — Pravijo, da bi se število volilcev pomnožilo za kake tri milijone. — Volilo se bo pa po skupinah ravno tako, kakor sedaj, veleposestniki za-se, mesta za-se in kmetske občine za-se; v kmetskih občinah ostanejo tudi še volitve volilnih mož, kakor so sedaj v navadi. — Ali bo iz te moke kaj kruha, o tem sedaj še ne moremo govoriti. Toliko je gotovo, da je grof Taaffe iznenadil vse stranke v državnem zboru, posebno poparjeni so nemški liberalci, ker bi po novem volilnem redu zgubili prav velike poslancev. — Sploh pa bomo o tej stvari natančneje spregovorili potem, ako bo ta načrt tudi v zbornici kot postava sprejet in od cesarja potrjen.

Volitev deželnega poslanca na Notranjskem za kmetske občine bo 31. oktobra. Ta teden so se pričele volitve volilnih mož po raznih občinah. Kandidata do sedaj še ni nobenega, ki bi ga bili volilci potrdili. Pač se je v Postojni volilcem ponujal g. J u r i j K r a i g h e r iz Hraš, pa volilci niso mnogo marali zanj, ker ga niso hoteli razglasiti za svojega kandidata. Ta mož je tudi razven v postojnskem okraju malo znan po Notranjskem in sploh ni nikjer zapisano, da bi se vedno le iz postojnske okolice jemal kandidat za celo Notranjsko. Morda bi kazalo, da se sedaj izbere poslanec iz logaško-cirkniškega okraja. Sploh pa menimo, da bo najbolj prav, ako se izvoljeni volilni možje sami dogovoré, koga da hočejo voliti za svojega poslanca. Gledajo naj na to, da volijo krščanskega

za blagor svojih notranjskih volilcev vnetega moča za poslanca, liberalnih in narodno-naprednih kandidatov pa naj se branijo, kar le morejo; kajti znano je, da so liberalci najslabši zastopniki ljudstva v postavodajalnih zborih.

— Torej Notranjci, pazite, komu zaupate!

Cerkev in šola.

Misijoni.

Boroma in njena okolica

(Konec)

Vsako noč pa priredé ščurki svoj koncert. Tudi njih je več vrst v naši hiši. Ako odmaknem kako omaro, razpode se na vse strani. Med njimi se nahaja tudi orjaški ščurek, kateri je pajku zelo podoben in ki ima tipalnice po 15 cm. dolge. Najgrša vrsta izmed ščurkov je neka pepelasto siva, v dolžini osmih centimetrov in prav dolgih tipalnic. Zunaj našel sem jih vedno na mrtvih hroščih in na drugi mrhovini. Pa tudi v hiši so vedno lazili okoli, po noči sem jih večkrat našel tudi v svoji postelji, zato sem se zelo bal, da bi me kak prav orjaško ne uščipnil.

Naši najuadnejši gostje pa so molji. Uničijo in pokvarijo nam vse. Povsodi, v oblekah, knjigah, jedi in škrinjah, povsodi nahajajo se v neizmerni množini.

Občudovanja vredne pa so naše gosenice. One neumorno delajo skozi celo leto. Sezidajo si iz ilovice 2—3 cm. dolge cevi, v katere nanese po 20—30 pajkov in drugih žuželk za svoje črve. Takih cevi je od 20—60 skupaj

zidanih in cela stvar je večkrat ko pest velika, včasih tudi trikrat večja. Hiša je polna teh gosenic. Na zidovju, kakor tudi na drugih rečeh zapazimo jih polno. Pogosto se moremo knjig ločiti jedne od druge, ker gosenice so jih z ilovico skupaj zlepile. Najnavadnejše gosenice so one z dolgimi, črno-rumenimi nogami. Razen teh so še štiri vrste: velike, čisto črne po vsem životu, dve vrsti zelenih in dve zlato-rumenih. Večkrat se gosenica s strehe dol na nas spusti. Lani vselilo se je tudi nekaj bučelic v našo hišo. O. Hiller jim je vesel prepustil prostor zraven svoje postelje, toda čez nekoliko mesecev so jih mravlje vse pregnale. Prostora išče bučelice pa večkrat tudi v naši hiši pribuče.

Da tudi pri nas različnih vrst muh ne manjka, mi ni treba praviti, ko jih je v vsaki hiši še v Evropi mnogo. Letos (1892.) pa so se prikazale v tolikem številu, da so nam ves hiš več pokvarile.

Nekoliko dni sem moral svojo obleko v vrelo vodo devati, da so njeni prebivalci, namreč stenice prešle. Veliko je tudi število raznih hroščev, ki preletavajo naše stanovanje. Posebno zvečer, ko se svetilnica nažge, pribiže

Listek.

Med nihilisti -- zarotniki.

Najhujša zima je bila, ko se je peljal neki ruski sodnijski uradnik iz mesta Jakutsk na lahkih, majhnih saneh, v katere je bilo vpreženih osem psov, po neizmerni s snegom pokriti stepi v vzhodni Sibiriji. Sneg je gosto naletaval, snežinke pa mu je podil silen veter naravnost v obraz. Nobenega glasu ni bilo čuti, nobenega človeka videti. Sicer pa to ni bilo prav nič čudnega; saj si radi ne-prodirne megle videl komaj pet korakov pred seboj.

Mladega sodnijskega uradnika so bili pos'ali, da bi prišel na sled nekemu državi zelo nevarnemu človeku, bivšemu plemenitašu Ivanu Ivanoviču Mosučevu, ki je bil pobegnil med potjo v rudnike, v katere je bil obsojen za dvanajst let. Da pa ga je bilo v takem vremenu težavno, da, nemogoče zasledovati, je lahko umevno. Uradnik je tudi sam prav malo upal, da boče zajel begunca. Znočilo se je, a zvedrilo se ne. Ravno nasprotno, sneg je naletaval kar v kosmah; kmalu so zatulili tudi volkovi. Uradnik je držal svoj nabiti samokres v roki; prišel mu je prav. Zakaj v tem trenutku skoči na sani velik volk. Uradnik sproži in grdoba se zvne v sneg. A strel je splašil pse, kakor divji so se zapodili, nenadoma se grozno potresejo sani; uradnika je vrglo ž njih nezvestnega.

Ko je zopet odprl oči, ležal je v snegu pod lesenimi deskami — pod ostanki svojih sanij. O psih ni

biło ni duha ni sluha. Pač, iz dalje se je čulo vedno bolj pojemajoče žvenkljanje, menda zvončkov, katere je imela njegova vprega. Težko se je spravil na noge, in še le sedaj spoznal, v kako hudem položaju da je.

Nič živeža, in vendar tako sam v pusti stepi! Sedel je na porobek, ob kateri so bile zadele njegove sani, in premišljeval, kaj mu je početi.

Polagoma se je razdelila gosta megla in prav blizu se mu je zasvetila majhna lučica.

Vstal je in šel proti oni svetlobi. Ni hodil dolgo, in stal je pred vrati majhnega ruskega kmetijskega doma. Neka ženska mu je odprla.

„Toraj ste vendar prišli, gospod! Seveda, Jakutsk je daleč, in v temi in megli človek tudi ne pride naprej. Le stopite v hišo, drugi bodo tudi v kratkem tu!“ — Pri teh besedah je peljala uradnika v bližnjo sobo.

„Ali so me pričakovali? Ali so vedeli, da pridem?“ vpraševal se je osupel mladi sodnijski uradnik. A ker je bil truden in lačen, si ni dolgo lomil glave s takim razmišljanjem.

Ona žena mu je prinesla sira, kruha in vodke (žganja). Ruske žene ne govoré navadno mnogo, in tudi kmetica je molče sedla uradniku nasproti na leseno klep. Ko pa je spraznil gost krožnik, dejala je: „Kaj ne, kaj takega dolgo niste poskušali?“

Začuden pogleda uradnik. „Zakaj?“ vpraša nato. „Za denar dobi to vsakdo tudi v Jakutsku!“

razni brošči in žuželke v hišo — lahko bi si kdo v kratkem času prav veliko zbirko žuželk napravil; — pogosto je miza v petih minutah pokrita z žuželkami, tudi mi je večkrat nemogoče pri svetilnici brati brevir.

Kaj vesel pa smo netopirjev, ki preletavajo zvečer in po noči našo hišo ter leté pobirajo in love moskitos in druge žuželke.

Med tem ko nas znotraj mučijo razni glodavci, žuželke in plazivci, pritiska na nas od zunaj divja zver. „V reki“, tako piše br. Lindlohr „nahaja se mnogo krokodilov in povodnih konj. Večkrat smo, (ko smo se namreč po reki vozili,) streljali krokodile in jih dobro zadeli, pa vendar le nič dobili. Nekoč zadene krogla krokodila v prsi, tako, da kmalu reka na onem kraju poručeči. Ko smo mi tjekaj pohiteli, da bi ga iz reke potegnili, skrije se žival pod vodo in nam uide. Nastreljene živali skoro vse poginejo, kajti večkrat kje mrtve zasledimo, toda da bi takoj pri prvem strelu poginile, zgodi se le redko“. — „Med tem ko jaz to pismo pišem“, poroča zopet drugokrat, „zvedel sem, da je že zopet krokodil potegnil neko zamorko, ki je šla vodo zajemat, s seboj v vodo. Krokodil požrto tu prav veliko zamorcev. Začetkoma ko smo mi (predno je bila še hiša dodelana) zunaj na prostem spali, obiskali so nas po noči pogosto hijene in tigri. Neko noč pride tigar na dvorišče, vlomí v hlev in prične daviti ovce. O, minister, kateri ni mogel spati, slišal je beketanje ovac, prihitel jim je na pomoč ter strelil dvakrat na zver, ne da bi jo zadel. Pri drugem strelu zbudil sem se jaz. Spal sem namreč na dvorišču spodaj, kot čuvaj. Kakor veste,

sem prav dobro spal in zato ni bilo treba boljšega iskati za čuvaja. Najbolj nesramne so pač hijene, ki razun tega s svojimi glasovi tudi misijonarje v spanju motijo. Jedna hotela je enkrat, kakor pravi br. Glezinsky, psa celo izpod postelje nekega misijonarja ugrabiti. Naravno je, da so vsi oni, ki zunaj spó, oboroženi. Če potem po noči kaka zver prihruje, dá se znamenje; na to je streljanje in strašno vpitje, tako, da zver ali usmrtena obleži ali pa pobegne. O levih, ki se nahajajo v bližini Borome, nam pripoveduje o. Courtois o malikovalnih zamoreh, ki so nekega starega dominikanskega misijonarja kot kralja levov častili, in jednako so pripisovali tudi o Gabrijelu, na čegar grobu so pogosto videli leva ležati.

To je mala slika živali v Boromi in njeni okolici. O ustanovitvi tega misijona (1881) in žrtev, ki jih je stala, se je bilo na mnogih krajih poročalo. Ko je smrt skoro vse moči pobrala, šel je o. Cimermann 1890. v Evropo iskat novih delavcev za v vinograd Gospodov. Sedemnajst misijonarjev: štirje očetje, pet bratov in osem usmiljenih sester, zapustilo je ž njim (meseca maja l. 1890.) zaliv mesta Lizbone na Portugalskem. Toda že na potovanju prisilila je dva misijonarja bolezen, da sta se morala vrniti. Jedna izmed usmiljenih sester, še le 28 let stara, umrla je na ladiji med vožnjo po reki Sambezi; tudi drugih misijonarjev polotila se je mrzlica, in jih precej tudi po prihodu v Boromo (avgusta 1890.) umorila. „Vedno pa“, tožil je o. Cimermann, „imamo 2—3, véasih celo šest bolnikov na jedenkrat.“ Naslednje leto je bila tudi bogata smrtna žetev. „Moja želja, jedenkrat umirajočega človeka

„Vsakdo?“ čudila se je starka ter zategnila ustni kakor v zasmeh.

Uradnik ni imel časa odgovoriti; kajti v istem trenutku je zopet nekdo trkal na vrata. Kmalu je vstopil v sobo visoko vzrastel mož. Uradnika menda ni opazil in tudi ta ni mogel spoznati novega gosta. „Lepa pot je to bila,“ obrnil se je tujec h kmetici, „a izvil sem jo dobro. Gospodje v Jakutsku so pač debelo gledali, ko so našli gnezdo prazno in ptiča nikjer. Pri tem vremenu me ne morejo slediti. Sedaj mi pa dajte jesti, in kaj dobrega, dosti dolgo sem drobil v ječi plesnjeve skorje“. Žena je šla iz sobe, da bi postregla.

„Plesnjeve skorje v ječi? — Kdo je neki?“ premišljeval je sodnijski uradnik in svetilko povzdignil, da bi mu videl v obraz. Bil je — Mosučev! A tudi ta je spoznal uradnika. „Vražji slepar!“ kriknil je ter planil nad uradnika, „v moji oblasti si!“

Pri teh besedah je vrgel zanjko okoli uradnikovih nog in ga na tla zvlekel. Nato ga je zvezal in porinil pod klop v temnem kotu v sobi. To se je zgodilo tako naglo, da ni opazila žena, ko je prinesla beguncu jedi, čisto nič, da je bil kak boj pred kratkim.

„Kam pa je Ivan odšel?“ obrnila se je do begunca.

„Ivan? Kateri Ivan?“

„I no, Ivan Ivanovič Mosučev.“

„Saj stoji pred vami!“

„Kaj?“ vsklikne žena osuplo. „Vi ste Mosučev? Kdo in kje pa je tujec, ki je sedel malo prej tu?“

„Kdo? Neki sodnijski uradnik, ki bi bil moral mene zasledovati. Kje? Dobro povezan in povit v onem-le kotu in sicer tako dolgo, dokler ne odločijo bratje, kaj počnemo ž njim.“

Vroč pot je oblival uradnikovo čelo. Vedel je, da je padel med nihiliste in da bo težko živ zapustil to sobo.

Soba se je začela polniti. Zavite in zakrite postave so vstopale, — uradnik bi ne bil nikdar mislil, da so tako obljudene te pustinje. Vsak, ki je prišel, objel in poljubil je Mosučeva in mu čestital, da je prost. Ko so sneli svoje krinke, gledal je uradnik pred seboj samo znane obraze. Večinoma so bili pobegli rudniški kaznjenci, a opazil je med došlimi tudi marsikakega poštenjakoviča iz Jakutska, o katerem se mu niti sanjalo ni, da bi ga našel v taki družbi. Sepetali so nekaj časa prav tiho med seboj, nato je nekdo pozvonil v znamenje, da se prične zborovanje.

Predsedoval je postaren mož. V svoji mladosti je bil v Petrogradu obče znan, priljubljen plemenitnik. Mosučev je vstal. Kratko, a živo je opisal zanimivo povest, kako so ga zajeli, obsodili in kako je ubežnil. Nobeden ni govora pretrgal; poslušalci so bili vajeni taci dogodbic. Ko pa je pričel pripovedovati svoj sestanek s sodnijskim uradnikom, skočili so vsi po konci, in začela se je prava zmešnjava. „Izdal nas bode! Ne bode molčal! Ne bil bi ga smel pustiti v sobi!“

Tako so klicali in vriščali vsi vprek.

Mosučev se je mirno dvignil in rekel z glasom, ki je prodiral uradniku kosti in mozeg: „Ne bojte se, bratje!

videti, se je žalbog spolnila", tako poroča br. Lindlohr. Devetega februarja umrl je 28letni br. Jožef Müller; v velikem tednu umrl je celo prednik misijonarjev, še celo o. Cimermann, mislil je, da je zgubljen, vendar je sčasoma popolnoma okreval. 28. aprila preselil se je v večnost br. Prihoda, tudi Avstrijec, nekdanji zvesti spremljevalec o. Vesteneka in Gabrijela, njemu sledil je portugalski br. de Silva, ravno za isto boleznijo. Ravno isti čas položila je mrlica na bolniško posteljo sedaj tega, sedaj onega. Tudi usmiljene sestre so morale mnogo trpeti v njihovi, le za silo narejeni koči. Izmed vseh najbolj trpela pa je sestra prednica. Še take bolečine prenašala je vselej s potrpežljivostjo in vedno je le vzdihovala: „O moj Bog, jaz te ljubim!“ Le polagoma se ji je stanje izboljšalo, ker druge sestre ji niso mogle nič pomagati, bile so v enakem položaju, in neizogibne zamorke pa niso znale, imele so le dobro voljo. Seveda je mrlica zahtevala še več žrtev in k grobovom na pokopališču (še le 18. januarja l. 1891. postreženem) se je pridruživelo veliko novih. Misijonska postaja v spodnjem Sambeziju šteje mrličev od njegove ustanovitve do sedaj 16 oseb, 8 očetov, 6 usmiljenih bratov in dve usmiljeni sestri, a v G. rnji Sambezi 19, namreč 13 očetov, jednega šolastikarja in pet usmiljenih bratov, v okroglem 35 oseb, ki jih je smrt zahtevala za svoje žrtve.

Vzrok je bajé nezdrav zrak. „Mi smo Evropejci“, trdi po pravici oče Menghart, „in ne zamorci, in hočemo li živeti in delati, moramo tudi na kakem prostoru imeti kako stanovanje, kamor bi oslavljeni in bolni zahajali, ter si tam novih moči dobivali za nadaljno delovanje“.

Nobenemu živemu bitju ne bode več ničesar pripovedoval; zakaj živ ne pride več iz te sobe“.

Tiho je bilo po teh besedah; nato so vzdignili vsi roke, — bratje so sprejeli predlog.

Sedaj je spregovoril še predsednik. „Umreti mora“, dejal je, „prav imate; toda kako?“

„Z mečem ga spravimo!“

„Prebodimo ga!“

„S strelom mu pomagajmo!“

„S strupom!“

„Z vrvo“, tako so predlagali različno.

Uradnik bi bil skoro pal v omotico. Ali niso sedaj na smrt obsojali njega? In sicer sodniki, kateri ne poznajo milosti?

„Z vrvo!“ ponovil je predsednik.

Obsojen je bil uradnik.

Vse je utihnilo; uradnik je zaprl oči in pričakoval, da ga peljejo v smrt. A kaj je bilo to? Nekdo je zabrlizgal; zborovalci so skočili po koncu.

„Nevarnost!“ vskliknili so vsi zajedno, uradnik pa se je zreselil v srcu: „Rešen bom!“

Bratje so zgrabili za karte. Postavili so naglo vina na mizo, in komaj so se tako zavarovali, že je bilo čuti peketanje konjskih kopit, precej na to so se odprla vrata, in vstopili so carski vojaki. „V imenu postave, ujeti ste!“ zakliče poveljnik.

Mosučev vstane.

Vsak dan pa rešimo nekoliko duš ter jih pridobimo za katoliško cerkev. To je pač veliko veselje in sladek sad tolikih žrtev in pa tako hudega trpljenja.

Podobe iz življenja.

(Dalje.)

38. Kraljica sv. rožnega venca, prosi za nas!

Ves katoliški svet dobro vé in veselo priznava, da je bilo po sv. rožnem vencu že neštevilno duš pridobljenih za nebesa. A tudi tacih vzgledov, ki kažejo, da je pomagala molitev sv. rožnega venca tudi v telesnih potrebah in nevarnostih, je prav veliko.

Z žalostjo se spominjajo prebivalci zahodne Švice 14. junija l. 1890; ta dan popoldne se je prigodila namreč pri vasi Mönchenstein nesreča na železnici, tako strašna, kakor ni kmalu hujše. V vasi Mönchenstein je bila napovedana velika pevška slavnost. Od vseh strani so prihajale množice na to slavnost. Prirejani so bili celo posebni vlaki. V enem vlaku, ki je peljal mnogo radovednežev v Mönchenstein, sedeli sta tudi dve ženi, ki sta se vrabali domov s slave božje poti Maria-Einsiedeln. Vtopljeni in popolnoma v ona sveta, pobožna čustva, katera vzbudi v človeku tako znamenito, posvečeno mesto, pričneta pobožni božjepotnici moliti skupaj sv. rožni venec. Dasi sta molili le bolj potihoma, vendar so ju jeli sopotniki glasno zasedevati in zasramovati; zasmehovanje je gromelo od vseh strani. Smešno se je zdelo potnikom, ki so se peljali židane volje na pevsko slavnost, kako more v sedanjih dneh še komu v glavo pasti, da trati celo ob taki priliki

„Jaz sem Ivan Ivanovič Mosučev“, ponosno reče vojakom, „oni, ki je včeraj pobegnil, ko so ga prepeljavali v rudnike. Drugi pa so nedolžni; niso vedeli, s kom sedé v družbi“.

Poveljnik pogleda zbrane goste; vsi so sedeli prepali in zmešani. Menda si je mislil, da so preplašeni, ker so bili nevedé tako dolgo s tem razpinitim človekom v družbi zakaj obrnil se je do vojakov: „Oni so menda nedolžni, tega pa zvežite!“

Zavezanih ust uradnik ni mogel klicati na pomoč. Tako blizo rešitve, — in vendar bode izgubljen! Zakaj vojaki ga niso hoteli zapaziti. Že so vzeli Mosučeva v svojo sredo, da bi zopet odjezdili, ko napne uradnik vse svoje moči, se vspne in vrže svoje zvezane noge na klop. V tem ko so se vojaki obrnili, so vskliknili zborovalci strahu — bili so izgubljeni.

Vojaki so videli uradnika, potegnili ga iz kota in rekli vezij. „Vsi so zločinci!“ glasno sedaj zavpije sodnijski uradnik, „vsi so nihilisti!“

„Zvežite jih torej!“ ukazuje poveljnik vojakom. Le kratek je bil upor, kmalu so bili vsi v sponah, ki so še pred kratkim sodili uradnika.

Sodnik pa je bil prost! Nenadna, nepričakovana rešitev ga je spravila skoro ob zavest. Ko se je pomiril, vrnil se je s svojimi rešitelji in jetniki v Jakutsk.

čas z molitvijo. A molilki se niste dali premotiti, ampak s tiho potrpetljivostjo ste prenašali zasmehovanje in zasramovanje.

Nato je prišel preobloženi vlak na železni most pri Mönchensteinu; dve lokomotivi sta pehali naprej. Sprevodnik je hodil od voza do voza ter pregledaval vozne karte popotnikov. Ko je videl oni dve ženi moliti sv. rožni venec in slišal, kako ju zasramujejo sopotniki, pritegnil jim je tudi on in prišel prav nesramno zasmehovati pobožni molilki.

V tem trenutku strašno zagromi — vlak pade s podrtega mostu v reko.

Ko so izlekli množico grozno razmesarjenih mrtvecev in ranjencev izpod podrtin na breg, bila sta med nesrečniki tudi oni dve ženi; vso obleko sta imeli razcapano in okrvavljeno. A čudno: nista bili le še pri življenju, marveč popolnoma nepokvarjeni. Kri na njuni obleki je bila onih sopotnikov, ki so se malo sekund prej norčevali iz molitve. Nekemu možu in neki ženi, ki sta sedela čisto zraven romaric niso bile noge le zlomljene, temveč popolnoma zdrobljene. — Svoji častilki je Kraljica sv. rožnega venca močno varovala.

39. Smolarjev Matevž.

Dóbjje je dolgočasen kraj, da se Bogu usmili. Stare ženice — in njim moram že verjeti — so mi pripovedovale, da se celó gosenice ne loté dobarskega zelja, tako pusto je. Sicer je popolnoma opravičeno, da ima čitatelj svoje pomisleke, ker svet rad več govori, nego je res; nekoliko resnice je pa vendarle tudi na tem.

Dolgočasni jarki, obraščeni z leščevjem in brinjem, ter občinski pašniki, na katerih se plodi nizko trnje, obdajajo je od vseh strani. Vas sama na sebi tudi nima ničesar posebnega. Borne, s slamo pokrite kočje z vegastimi vrati brez kljuk, večinoma podprte z gabrovimi koli, vrsté se druga za drugo. V celi vasi je samo jedna hiša zidana, in tu notri je imel svoje bivališče Matevž Smolar.

Zakaj je bilo našemu junaku — ta beseda je seveda samo nekaka pesniška podoba — ime ravno Matevž, in ne morda Janez, Jože, Jurij, Boštjan ali Urh, kar bi bilo istotako opravičeno, ni mi znano.

Smolár pa se je avar najbrž zato, ker tudi oče njegov ni imel drugačnega imena.

Matevžu Smolarju bilo je kakih trideset let, ko mu je oče umrl. Lep človek ni bil; bil je namreč majhne postave, čokat in koščenega obraza. A to ga pri ženitvi ni oviralo. Oče mu je bil zapustil nekaj zamazanih petic, kós svinjske gojati v dimniku in poleg tega še hišico, lepo polje in v hlevu par volov in kar je še za kmetijo potrebno.

In iz teh razlogov mu ni bilo težko, dobiti žene. Ne samo dobavska, ampak tudi láporska in gáberska dekleta pogledovala so skrivaj za njim, če smemo verjeti starim kronikam, v katerih smo našli to zabeleženo.

In posledica vsemu temu je bila, da se je Matevž kmalu po očetovi smrti oženil s Strmolétovo Marijanico, s katero sta se že prej rada videla, in da sta dobila kopico otrok, da sta se včasih lasala in prepirala, in kar je še sploh navada v zakonskem življenju.

Pridna sta bila oba, delala sta, kakor črna živina, hranila se ob krompirju, repi in kislem zelju in le ob največjih praznikih privoščila sta si skledo leporumenih žgancev brez zabele.

Matevž je nosil celo življenje irhaste hlače, koje je še po očetu podedel, in katerim se je poznalo na prvi mah, da niso bile njemu umerjene. Sploh je bilo znano po celi fari in še zunaj nje, da ga ni pod božjim nebom večjega stiskača, kot je Smolarjev Matevž.

V gostilno ni šel nikdar, posojal je denar le za trideset ali štirideset odstotkov in pritrgal si je, da je bilo joj. In zatorej menda ni nikako čudo, da se je v hlevu pomnožila goved za nekoliko glav in da je tudi po dvorišču brskalo kmalu več kokošij, nego poprej.

Bil je najpremožnejši v vasi. A to ni Matevža spremenilo čisto nič. Hodil je še vedno v tisti obleki, kot poprej, izposojal si je rad pri sosedih stvari, katerih je vedel, da ni lahko vračati, in stradal je, da bi mu lahko skozi prste videl. In res, postal je še bolj mršav in suh, tako, da bi se užgal, če bi se mu kdo približal z gorečo trsko.

Če so sosedje sedeli pri kosilu, prišel je rad s kakim praznim izgovorom zraven, čakajoč, da ga povabijo, naj prisede. In tega si Matevž ni dal nikdar dvakrat reči. Pri tuji mizi jedel je za tri, in ko so že vsi odložili žlice, strgal je on še vedno po skledi ali loncu. I žena je delala ravno tako.

Tako sta živila dolgo let, dokler ni nenadoma prišla Marijani — kakor je Matevž dejal — neumna misel, umreti. Napravljalo se je ravno k dežju. Žena je ležala doma na mrtvaški postelji. Matevž pa je grabil na travniku seno. Tu je priletel najstarejši sin pouj: „Oče, tecite brž domov, mati umirajo!“

„E, le malo počakaj, saj se tako ne mudi,“ menil je Matevž in grabil dalje. „To-le moram še pograbit, če ne, pride dež in mi zmoči vso otavo.“

In Janez — tako je bilo ime starejšemu sinu je šel domov.

Čez nekaj trenutkov prihitel je drugi sin Tomaž: „Za božjo voljo, oče, pojte hitro domov, mati bodo vsak čas umrli!“

„E, saj ni take sile ne, bom že še prišel; saj se še ne bo svet podrł.“

Matevž je grabil dalje, sin pa je hitel k umirajoči materi.

In čez četrte ure prišla je že Oplatarjeva Katra:

„Matevž, pojdi no brž domov, Marijana je že na koncu. Že so začeli moliti. Težko, če jo boš še živo dobil. — Ne bodi no vendar tak, kakor nobeden!“ pristavila je, ko je videla, da lepe besede ne zdado nič.

In Matevž je dejal grablje na stran in šel proti domu. Pred hišo ga je že vsprejel jok otrok. Vstopil je v hišo. Žena je bila mrtva. Sosede so jo bile že preoblekle, kakor je navada, in pokladale na mrtvaški oder. In poleg odra prižgale so voščene sveče.

Matevž pa se ni zmenil za vse to nič. Gledal je skozi okno na nebo. „Dež bo prišel vsak čas in vso otavo mi bo

spridil. Pa bi bila vsaj malo odločila s smrtjo, saj se ni tako mudilo. Saj tako hudo ji ni bilo, ne."

In ko so sosede odšle, ugasnil je sveče in prižgal lešcherbo. „To je predrago za nas siromake, jaz sveč ne zmorem in jih ne. In pa te obiske je tudi škoda za v trugo, saj bi jo lahko še Nežika nosila!"

Tretji dan so pokopali umrlo. Krsta ni bila pobarvana in Matevž bi niti zvoniti ne bil dal za ženo, če bi ga sosedje ne bili prisilili.

In potem je še tri mesece računal, kako neumno je to, da je Marijana umrla, in koliko troškov bi se lahko prihranilo, če bi še živel.

Bil je odslej sam. Ostal je vdovec; da bi se zopet oženil, ni mu prišlo na misel. Stiskal je še bolj kot preje in niti otrokom ni privoščil, da bi se do sitga najeli.

„Človek ne sme tako preširno živeti, če nima nič. Treba, da si kaj prihranimo, če pride lakota ali kaka druga nesreča. Sicer pa jaz tudi nimam ničesar, prav ničesar," povdarjal je Matevž o vsaki priliki, če prav mu je bila skoraj cela vas dolžna. Zaman so ga prosili otroci, naj jih vsaj opravi tako, da bodo mogli mej ljudi.

„Tega jaz ne zmorem in ne zmorem. Sicer ste pa radosti čedno oblečeni. Vidiš Janez, troja obleka je še skoraj čisto nova, saj kaj je tega, kakih pet let bo, kar sem jo dal napraviti in jaz sem jo nosil samo ob največjih praznikih."

Janez se je jezil in molčal. Dobro je vedel, da jo je nosil že njegov stari oče in da mu komolci gledajo iz rokavov. Toda kaj se hoče! Star kozol ima trd rog. Trpel je in čakal — da že skoraj starega ne bo!

In res, naposled je prišla tudi Matevžu neumna misel, da bi bilo že skoraj čas umreti. To pa se je zgodilo tako-le:

Matevž je tlačil senó, katero sta njegova sinova metala na kozolec, in po neprevidezosti je stopil na trbljeno desko, le-ta se je udrla pod njim in Matevž je padel na voz, kateri je stal pod kozolcem. „Jezus, Marija!" vzkliknil je. Na krik priletela sta Janez in Tomaž ter spravila nezvestnega očeta v hišo v posteljo. Zlomil si je bil obe nogi.

Vedeli niso, kaj bi počeli. Sicer otroci očeta niso imeli radi. Ali ko je ležal brez zavesti, morebiti malo dnij pred smrtjo, bilo jim je hudo.

Otroci si niso bili jedini, kaj je storiti. Janez je menil, da je treba poslati po okrajnega zdravnika, dr. Sipico, Tomažu pa se je bolj pametno zdelo, poklicati ženo gaberkega konjača, ki vé več kot „vsi oni škrieci in mazači". Mej tem pa je Matevž spregledal in ko je čul, da govoré o zdravniku, povrnila se mu je takoj prejšnja živavost in skopost.

„Po zdravniku pa ne in ne! Če pride dr. Sipica, sné nam v dveh dneh več, kot sem si jaz z ranjco pridobil celo svoje življenje. Le pošljite po Strnadovo Uršo ali po koga drugega, da mi nogo vravna, po bo zopet dobro. Saj ni tako hudo, ne. Malo se mi je noga zvinila."

Tako je govoril bolni Matevž in celó zdihovati si ni upal iz strahu, da bi otroci ne poslali po zdravnika, ki je tako drag.

Prišla je Strnadova Urša, dejala mu na noge ranjvice, velikanske obkladke črne bili in Bog vedi, kaka druga zelišča še. A Matevž je samo stokal in zdihoval. Čez nekaj dnij poslali so po ženo gaberkega konjača. A tudi to ni pomaglo nič. Matevžu je bilo odločeno, da umrje. „Namenjeno mu je, da umrje," menila je Strnadova Urša. „In kar je človeku namenjeno, temu ne uide. Vsaka pomoč je tu zastoj."

„Starost, starost," dejala je konjedérka. „Če bi bil mlad, bi se še dalo kaj pomagati. Toda kadar ima človek skoraj sedem križev na hrbtu, potem je pa že bolan, če ga le malo sapica prepiše, kaj pa še le, če s kozolca pade, kakor Matevž. Le verjemite mi." In zmignila je z rameni.

V soboto zvečer je bilo Matevžu najhujše. Poslali so po gospoda. A Matevž se je branil na vse pretege, češ, da še ni tako hudo. Bal se je očividno smrti. Ko pa je prišel duhovnik s sveto popotnico, spovedal se je in prejel Telo Gospodovo. Sosedje so mu prigovarjali, naj napravi oporoko, a Matevž ni hotel ničesar slišati o tem. In čez nekaj časa stopila je Nežika k očetovi postelji in mu zašepetala na uho: „Oče, napravite vendar testament, da se ne bomo tožarili po vaši smrti".

„Molči, sôra, kaj ne moreš počakati, da umrjem — — — Uh, uh, ali so to otroci? Z živega bi radi slekli koto." In obrnil se je v steno.

„Pa vendar naredi testament, Matevž, zastran ljubeza miru", pregovarjal ga je njegov mejaš Trznarjev Miha. „Lej, možje so tukaj, samo povej, koliko vsakemu pustik, pa bo vse prav. Saj te nič ne velja. Če umrješ, bo dobro, če pa ne, pa tudi."

Matevž ni odgovoril ničesar. Obrnjen v steno je zdihotal celo noč, kakšni so njegovi otroci, ker komaj čaka, da bi umrl, samo da bi čim prej pograbil, kar si je prigljal od ust.

„Umrli boš Matevž", dejala je Strnadova Urša. „Če si lačen, jej še poprej, da ne boš lačen hodil na oni svet". A tudi o jedi ni hotel Matevž ničesar slišati. Škoda se mu je zdelo, da bi jedel sedaj na zadnjo uro, ko se še v življenju ni nikoli prav do sitga najedel pri svoji mizi.

Drugi dan opoldne je umrl. Kakor nekada Matevž, ko mu je žena umrla, mislil je sedaj Janez, sin njegov, da bi bilo škoda voščeni svēč. In zato je tudi pri njegovem mrtaškem odru brlela lešcherba.

* * *

„Kako se kaj imajo oni tam gori v Dôbju", vprašal sem lanske leto Prepeličarjevo Marjeto, ko sem zopet prišel v ôni kraj. Peljala je ravno kokoši v Trst.

„Uh, kako se imajo? Tako, da se Begu usmili! Stari je bil skopuh, kar je mladib, so pa zapravljivci. Matevž ni naredil pred smrtjo nič testamenta, in še ni bil dobro takopan, uže se se začeli tožariti. Hišo in kar je gospodarstva prisodila je gosposka Janezu; Tomažu in Nežiki naj bi pa izplačal deto. Če še ne veste, se je Janez oženil, in potlej so pa vse pognali. Oso nedeljo je bil oklical berič pred cerkvijo, da bodo jutri prodali Smolarjevo domačijo v Dôbjem. Neža že zdaj služi nekje v hribih. Tomaž jo je pa potegnil nekam na Hrvaško, kâ li. Janeza

tudi ne bo drugega ostalo, kot da gre beračit z ženó in otroci. Za delo takó ni in pije ga pa tudi rad."

Ko mi je Prepeličarjeva Marjeta to pripovedovala, šla sva ravno mimo dôbskega pokopališča. Od grobov sem prihajalo je nekako ječanje. Z začetka sem mislil da cvilijo netopirji v cerkvenem zvoniku ali pa da veter maje

vrbove in békine veje, ki napravljajo takó neprijeten glas. Kasneje sem se še-le domislil, da je morebiti pod zeleno rušo poslušal stari Matevž Smolár najin pogovor in še v grobu tožil in ječal, ko je čul, kako grdo delajo njegovi nevhvalni otroci z denarjem, katerega je on tako ljubil in za katerega je toliko trpel v svojem življenju.

Gospodarske in obrtnijske stvari.

V Črnem Vrhu pri Idriji snuje se nova kmetijska podružnica. Oglasilo se je uže 25 novih udov. Starih je pa okrog 20, kateri so bili dosedaj vpisani pri raznih podružnicah.

Tobak. Kajenje tobaka je človeškemu telesu neizmerno škodljivo, zlasti pa kajenje smodčic ali cigaret, katere so sedaj prišle v navado. Neki ameriški zdravnik je dokazal, da je 8 odstotkov vseh norcev v norišnicah mesta Čikago zbolelo vsled preobčutega kajenja cigaret. Najhuje je pa to, da so vsled kajenja cigaret znoreli ljudje neozdravljivi, ker so s preobilim kajenjem umorili svojega duha, kateremu noben zdravnik ne more vdihniti novega življenja. Omenjeni zdravnik je dejal, da mu ni znan tudi jeden slučaj, da bi tak bolnik ozdravel. Naj bi toraj stariši uže radi tega pazili na svoje otroke in jim branili kajenje, s katerim moré svoje zdravje in svojo pamet.

Komur se noge poté, naj jih drži več večerov predno gre spat nekoliko trenutkov v mrzli vodi in potenje bode kmalu prešlo.

Jesenska paša je živini dostikrat kaj nevarna. Vreme je v tem času navadno jako spremenljivo, deževno in mrzlo in tudi slana že rada pada, kar vse kaj lahko provzroči prehlajenje zlasti prebavil. Krave, ki uživajo ozebljeno klajo, kaj rade zvržejo. Da se pa živina raznovrstnih bolezni, ki vsled jesenske paše lahko nastanejo, nekoliko ovaruje, naj se ji v jutro in zvečer malo suhe krme polaga; na pašo pa se naj nikar popred ne spušča, dokler ni rosa in slana popolnoma zginita in tudi zvečer se naj ne pušča predolgo na paši. Po močvirnih in zelo mokrih travnikih pa živine sploh ni pasti, kakor tudi ne pri mokrem in hladnem vremenu. „Dom.“

Pošiljanje sadja. Kdor pošilja lepo namizno sadje, mora vzeti primeren zaboj. Na dno naj položi papirja ali pa oblanja. Vsak sad naj posebej zavije najbolje v tako imenovan svilnat papir, ki je jako tenak. Prazne prostore med sadeži naj zamaši s papirjem. Zaboj mora biti poln, tako, da se nobeden sad premikati ne more. Res, da je zamudno, sadje tako vkladati, toda le na ta način vloženo sadje pride popolnoma nepokvarjeno na svoje mesto.

Napajanje konj. Zdrav in delaven konj potrebuje okoli 20 do 30 litrov vode na dan. Voda ne sme biti ne premrzla ne pregorka. Najprimernejša toplota je 12—14° R., ako je bolj mrzla provzroči prehlad želodca, kar je mnogokrat uzrok zelo nevarnim boleznim. Posebno moramo paziti, da ne napajamo vročih konj. Po dokončanem delu je žival lačna, a tudi žejna mnogokrat tako zelo, da niti jesti noče in vendar ji ne smemo dati vode. Pomagamo si pa s tem, da krmo nekoliko pomočimo, ali pa da ji damo zelene krme. Napajanje naj se vrši vselej ob določeni uri. Sploh je natančni red pri živinoreji jako koristen.

O pitanju prascev. Kadar svinje pitati začnemo, zapremo jih v svinjak ter jih le poredkoma izpuščamo iz hleva. V hlevu mora biti dobro nastlano in temno, da rajši ležijo. Svinjaki naj bodo topli. Od začetka naj dobivajo bolj redko in slabejšo jed; počasi pa gostejšo in proti zadnjemu najboljšo, t. j. zrnje, koruzo ali kaj drugega. Jest jim je treba dati petkrat na dan. Jed pa ne sme biti nikoli vroča, ker bi jim škodovala. Posebno dobro se redé svinje, ako dobivajo posneto mleko in siratko, kateri se, ker je sama na sebi prečista, primeša zmletega zrnja ali pa otrobov. Nekdo je delal poskušnje, koliko koristi pitanje z mlekom. Pital je deset prascev. Dne 5. februarja tega leta je zvagel pet prascev, ki so skupaj tehtali 315 kg. Tem je dajal vsaki dan 7 1/2 kg. kuhanega krompirja, 6 kg. in 25 dkg (dekagram) zmletega ječmena in otrobov. Dne 21. februarja je teh pet prascev zopet vagal. Tehtali so 365 kg. V 16 dneh so se toraj zredili za 50 kg. Dne 5. februarja je zvagel tudi drugih pet prascev, ki so imeli skupaj 285 kg. Tem je dajal ravno tisto hrano in raval toliko, kakor prvim. Posebej jim je pa dajal vsaki dan še 20 litrov posnetega mleka. Ko jih je 21. februarja vagal, so imeli skupno 365 kg.; zredili so se toraj v 16 dneh za 80 kg. več kakor prvi. V 16 dneh jim je dal 320 litrov posnetega mleka in pridobil tako 30 kg. mesa.

Za pokrivanje zimске salate je najboljša drobno nasekano trnje, ki se nastelje po gredi. Čez trnje se dene pa še listja. Ko bi pokrili gredo s samim listjem, bi salata pognila, ker se listje preveč potlači, tako da ne more zrak do zemlje.

Razne novice.

(Družba sv. Mohora.) Okoli srede tega meseca je odbor začel letošnje družbine knjige razpošiljati, in sicer po ti-le vrsti: Najprej dobi knjige krška škofija,

potem sledijo razni kraji, lavantinska, goriška, videmaka, tržaška, zagrebška, senjska, poreška, sekovska, sombo-
teljska in h koncu ljubljanska škofija, ki je bila lanske

leto prva na vrsti. Cela obširna razpošiljatev bode trajala nad osem tednov; častite ude ljubljanske škofije zaradi tega prosimo, naj blagovolijo letos malo potrpeti. — Vse gospode poverjenike prijazno prosimo, naj blage volje hitro pošljejo po knjige na dotični kolodvor, ko dobijo „aviso“ od železniške postaje, da nam od teh ne bodo dobajale mnogobrojne pritožbe in sitna vprašanja, ki nam provzročujejo le mnogo dela in nepotrebnih pisarij. — Pri tej priliki prosimo tudi uljudno vse one častite gospode poverjenike, ki prejemajo knjige v tiskarnici družbe sv. Mohorja v Celovcu, da blagovolijo po tiste od 15. t. m. naprej takoj poslati, da nam zavoji pridejo prej ko mogoče s pota ter nam ne zastavljajo pri razpošiljanju knjig vsestransko potrebnega prostora.

(Duhovniške spremembe v ljubljanski škofiji.) Župnijo sv. Jošt nad Polhovim Gradcem dobi g. Gustav Šifrer, dosedaj kapelan in administrator v Naklem. Novo ustanovljeno župnijo na Planini pri Vipani dobi g. Jan. Mikš, dosedaj ekspozit na Razdrtem. C. g. Jan. Strnad je prezentovan za faro Knežak.

(Prememba volilnega reda na Notranjskem) za državnotrboške volitve se nahaja i med drugimi vladnimi predlogami, in to vsled novega okrajnega sodišča v Cerknici. Postojnski okraj obseza je doslej sodne okraje: Postojina, Ilir. Bistrica, Senožeče, Vipava, Logatec, Lož in Idrijo. Zdaj bo pa vsled vladne predloge sestavljen tako-le: Postojina, Bistrica, Senožeče, Vipava z volilnim krajem Postojina in Logatec, Lož, Idrija, Cerknica z volilnim krajem Logatec.

(Katoliška delavska družba) se v Idriji osnuje vendar, časi se nasprotniki rovali proti njej od tedaj, ko se je spočela ta misel. Pred nekaj dnevi je potrdila vis. c. kr. deželna vlada predložena pravila. Ker priporočajo sv. oče taka društva kot dober pripomoček, da si ohranijo katoliški delavci zaklad sv. vere in nikdar ne zgreše pravega pota, upamo in želimo, da pristopijo v družbo idrijski bivalci v čim največjem številu. Bog blagoslovi napore osnovevalcev! Naj bi snovali tudi po drugih krajih delavci podobna društva!

(Cerkvena slovesnost v ljubljanskem uršulinskem samostanu.) Dne 12. oktobra ob 8. uri je bila lepa slovesnost pri m. Uršulinkah v Ljubljani. Mil. g. stolni prošt dr. Leonhard Klofutar podelili so redovno obleko naslednjim gospodičnam: Blažon Marija iz Begunj pri Cirknici, dobila ime Celestina; Klump Pavlina iz Ljubljane, ime Ignacija; Kos Frančiška iz Kranjske gore, ime Skolastika; Lebar Marija iz Brda pri Podpeči, ime Hildegardis; Omejec Marija iz Ljubljane ime Ferdinanda; Suchy Marija iz Kamnika, ime Florijana. Za lajko preoblečena: Katarina Stofa iz Volčjega grada pri Komnu, ime Marta. Slovesne obljube (profes) pa ste naredili: S. Dominika Dereani in S. Bernarda Raktelj.

(Birna v Cirknici.) Poroča se nam: Ze dolgo so Cirkničani, zlasti otroci, željno pričakovali dneva, ko bodo prišli prevzvišeni knezoškof delit zakrament svete birme. Ze lani je bilo vse pripravljeno, toda vročinska bolezen, ki se je bajé razširjala po Cirknici, je preprečila, da ni bilo birmovanje že lani. Tem večji je bilo sedaj veselje,

ko je vendar v resnici prišel zaželeni dan. V soboto so si vsi odlični Cirkničani, kakor gg. Žitnik, Pogačnik, Serko, Milavec, Zagorjan i. dr. prevzvišenemu knezoškofu naprodo Rakaka. Na kolodvoru je delala rakavska šolska mladina špalir. V imenu duhovščine pozdravi prevzvišenega g. dekan Fr. Kunstelj, v imenu občinskega odbora g. Žitnik, župan cirkniški. V Cirknici je bilo več slavalokov postavljenih, hiše so bile okrašene z zastavami. Šolska mladina cirkniška in gasilno društvo iz Dolenje Vasi pri Cirknici pričakovalo je knezoškofa pri prvem slavaloku, kjer je ubeska 4. razreda, Angela Žitnik, nagovorila prevzvišenega. Po blagoslovu v cerkvi peljali so se milostljivi knezoškof v Begunje, pogledat tamkajšnjo cerkev. Zvečer je bila Cerknica razsvetljena. Prevzvišeni so šli gledat razsvetljavo. Pred večerjo je kvartet najboljših cirkniških pevcev zapel pred župniščem več pesmic, katere so prevzvišenemu jako ugajale. Videlo se je, da Cirkničani, imenitni in priprosti, jako spoštujejo svojega škofa in da so se vsi pridažali, da bi pokazali svojo ljubezen in udanost višjemu pastirju.

(Za katerim grmem tiči zajec?) Iz velikolatskega okraja: Letos je potekel obrok za najemščino love v občini šentgregorski. Ako bi slavno c. kr. okr. glavarstvo v Kočevju postavno ravnalo, bilo bi moralo dražbo love razpisati. Ali kaj se zgodi? Slavno c. kr. okr. glavarstvo v Kočevju je podaljšalo poprejšnjemu zakupniku lov brez dražbe za 5 let. Zaradi tega je bila velika nejevolja ne samo med odborniki, ampak tudi med drugimi občani. — Občinski odbor se je zato pritežil zoper to krivico pri c. kr. deželni vladi in ta je drugačnega mnenja, kakor c. kr. okr. glavarstvo v Kočevju ter je ukazala, da mora lov po dražbi prodan biti. Zato je okr. glavarstvo razpisalo dražbo love na dan 13. septembra 1893. leta. Toda čudi se svet! Namesto da bi se bila vršila dražba je okr. glavarstvo v Kočevju poslalo dopis, v katerem prekliče prvo odredbo in dražbo love odloži na nedoločen dan. Kaj hočemo storiti zdaj! Ubogi kmetovalci smo, darke plačujemo velike, a tako se z nami dela! S tem obetavljanjem bo letos obrok love potekel in občina bo okoldovana za 200 glid. Kdo jih bo povrnil? Ali je ni pomoč zoper tako ravnanje?

Politične mešetarstvo dr. Ferjančiča. Ne čudimo se, da „Narod“ svojevoljno postavlja na Notranjskem kandidata narodno-napredne stranke, predno so se volilci o tem izrekli in vkljub temu, da so se volilci izrazili, naj se počaka s tem do izvršenih volitev volilnih moč. Čudimo se pa, da za narodno-napredno stranko po „Narodu“ mešetuje državni poslanec dr. Ferjančič. Ta je namreč objavil v „Narodu“ dne 13. oktobra to-le izjavo: „Prišlo mi je na znanje, da se je sem ter tje mislilo, mene postaviti za kandidata v notranjskih kmetakih občinah. Glede na to izjavljam, da ne kandidiram in želim, da volilci združijo svoje glasove na gospoda Jurija Kraigherja, oglašivega se za kandidata na Postojnskem volilskem shodu. — Dunaj, 11. oktobra 1893. Dr. Ferjančič, državni poslanec.“ — Ni še dolgo tega, ko je imel dr. Ferjančič volilski shod v Vipavi, kjer so mu namerjali pristati narodno-napredne stranke nezaupnice, a duhovščina vipavska priskočila mu je svoji preveliki dobrosrčnosti na

pomoč ter ga rešila zadrege, katera se je dr. Ferjančiču kuhala v narodno-naprednem lonceu. Na onem volilskem shodu je dr. Ferjančič obsojal domač prepir, isti Ferjančič, ki sedaj brez vsakega vzroka sam trosi prepir med Notranjce, ker jim ne pusti časa, da bi izvolili volilne moše in si sami zbrali kandidata, marveč jim priporoča kandidata, ki je izjavil, da je odklen pristajal narodno-napredne stranke, iste stranke, ki mu je v Vipavi pripravljala nezaupnico. — Tak političen „šviga šviga čez dva praga“, ni da bi koga volilcem priporočal za kandidata, in če to stori, je to tanj najslabše priporočilo. Mi to politično mešetarstvo dr. Ferjančiča odlično zavračamo kot neumestno. Zavedni Notranjci pa naj pokažejo, da so polnoletni, da nebejo za se nobenega jeroba, najmanj še dr. Ferjančiča, ki naj gleda, da se tudi na njem ne izpolni prislovica: Kdor seda na dva stola, obsedi največkrat med stoloma na — tleh!

(Novi odbor društva „Sloga“.) Goriško društvo „Sloga“ je imelo 12. t. m. letos zborovanje. Nov odbor je tako sestavljen: Predsednik: dr. A. Gregorič; odborniki: dr. Fran Žigon, profesor bogoslovja; Val. Kanceler, nadučitelj v p.; Ivan Kavčič, trgovec; Andr. Gaberšek, vrednik in tiskar; Blažij Grča, župnik v Šempasju; Josip Poljšak, župnik v Prvačini; Josip Mašera, vikarij v Št. Mavru; Anton Fon, trgovec; Franc Budal, posestnik v Št. Andrežu; namestniki: Josip Honig v Kanalu; Alojzij Strekelj v Komnu; Franc Bavčar v Selu; Anton Berlot, župnik na Vogerskem; Fil. Terpin v Sv. Križu. — Obširnejše poročilo o zborovanju objavimo prihodnjič.

(Od Sv. Trojice) na Dolenjskem se nam poroča: Spomladi je letina ljudem prav slabo kazala. Toda „ljudje obračajo. Bog pa obrne“. Poletje in jesen nam to prav očitno kaže. Strn se je dokaj dobro obnesla. Kar je sena zmanjkalo, je pa otava navrgla. Seveda krme ni toliko, kolikor danga leta, ali treba bo varčno krmiti, potem se bo že iznajlo. Krompir je prav lep, da malokdaj tako. Posebno dobro se je obneslo domače zelje in pa tudi pesa. Dobi se pri nas zelena glava, ki tehtja 5½ kg., in pesa 5 kg. — Vinogradi so tudi dobro obrodili, kjer so dobro delali in škropili. Malkovec in Bojnik se posebno ponašata z obilno in dobro vinsko kapljico. Saj je pa tudi vreme za to ugodno. Kdor tedaj hoče dobro dolensko vino piti, naj se oglasi pri Sveti Trojici, kamor je bližnja železniška postaja v Sevnici, in „Naj pride v Gorco k nam, — Da bomo dobre volje tam“.

(Z Dovjega): 8. oktobra je bil za našo župnijo dan posebnega veselja. Vrnilo se je blagoslovljenje nove lurske kapelice. Prejšnji dan pripeljali so se k nam mil. gosp. stolni prost dr. L. Klostar ter so drugi dan ob 10. uri dopoldne slovesno blagoslovili lursko Mater Božjo, nato so imeli lep govor o lurski Materi Božji kot materi vseh kristijanov in pa slovesno sv. mašo, pri kateri jim je streglo 12 gg. duhovnikov. — Kip lurske Matere Božje, ki so ga naročili g. župnik pri Benzingerju, je umetniško izdelan, ter stane z Bernardko vred okrog 350 gld.

(Svarilen izgled.) S Primorskega: Vserod (povsod) se duje, koliko sadja da so pridelali. Tudi našo dolino je Bog obilo z ajim obdaroval. Večkrat sem že sam slišal,

kam bomo z njim? Kam boste z njim? Kamor hočete, samo za žganje nikar! In zares so začeli rabiti sadje v to, da žgó iz njega žganje. Ali bi ne bilo mnogo modrejše je posušiti? Vsaka hiša ima že kak, če tudi majhen prostorček, da bi se lahko malo zakurilo in tako osušilo sadje. In koliko odvrne posušeno sadje pri kmetu, to vé vsakdo. Lahko bi rekel, s krompirjem je sadje pol življenja. A ne, da bi vbogali in delali, kakor so ravnali naši stari, marveč povsod so začeli iz tega žlahtnega daru božjega žgati cmamljivo tekočino. Kam bo to peljalo? Dobro je že v zadnji številki „Primorskega lista“ trezen pisatelj opozoril na nevarnost, ki preti našemu ljudstvu od tod. In kako strašno se že kaznuje tako ravnanje. Ne daleč od C. je kraj, ki je bil takorekoč ves zasut v sadji. Cele tedne že igrajo kotli svojo žalostno vlogo, a še žalostnejšo oni, ki jim kurijo. Taka se je godila tudi z nekim kmetom, možem še v najlepših letih. Dan na dan je žgal žganje, a dan na dan ga je tudi pil. Slednjič je prišlo tako daleč, da kar nič več ni prišel iz pijanosti. In kakšna posledica? Revež se je zmešal in dobil strašno bolezen: pijansko besnost — delirium tremens. Noč in dan ga morajo čuvati in imeti povezanega. Nihče ni varen življenja, tako divja. Poglej, dragi čitatelj, kam pripelje človeka žganje! In tako postane sadje, velik dar božji, kmetu v dušno in telesno kvar.

(Nesreča.) V vasi Zagorice, horjulske župnije, padel je 9. t. m. Anton Jevc, ko je popravljajl slamnato streho, tako nesrečno na tla, da se je udaril na glavo, nogo poškodoval, kmalu bil nezaveden in čez ceem ur umrl.

(Iz Smlednika.) Naša kalvarija, ki stoji že nad 120 let, pričela je v teku časa razpadati in je živo kazala potrebo prenovljenja. Radodarne roke in skrb g. župnika J. Karlina omogočili so prepotrebno delo in na 8. oktobra vršila se je lepa slavnost blagoslovljenja prenovljene kalvarije. Sveto opravilo vodil je č. pater Angelik iz Ljubljane. V cerkvenem govoru je prav mično slikal pravi križev pot v Jeruzalemu, katerega je sam obhodil, potem pa je ob obilni asistenci sosednih gg. župnikov služil sveto mašo. Po cerkvenem opraviu pomikala se je veličastna procesija na kalvarijo, pri kateri so fantje nosili slike, a dekleta svetila. Prekrasno vreme in pa ogromna udeležitev vernikov storila je vso slavnost prav vzvišeno. Čast in hvala vsem, ki so pripomogli k lepej izvržitvi te redke slovesnosti!

(Dobra vinska letina.) Z Vipavskega in iz goriške okolice se nam poroča, da imajo ondi letos zelo dobro vinsko letino. Toliko jim je Bog dal grozdja, da jim manjka posode. Sedaj se prodaja novo vino po 12, 13 gld. hektoliter. Vino je sedaj najceneje, ker ga ljudje hité prodajati, ker imajo premalo sodov. Zato naj hiti, kdor misli na dobrega Vipavca.

(40 let čebelar.) Z Dovjega: G. Mihael Ambrošič iz Mojstrane na Gorenjskem je obhajal letos 40letnico svojega plodonosnega delovanja za povzdigo čebeloreje. Smelo trdimo, da si je mož v tej dobi pridobil med čebelarji svetovno ime, kajti njegove čebele poznajo malone po vseh peterih delih sveta. Kako visoko cenijo ptujci našega rojaka, kaže okoli 100 častnih odlikovanj, katere je dobil na raznoterih razstavah. Mejnarodno čebelarsko društvo

ga je pa leta 1891 imenovalo svojim častnim članom Z. željo, da tako neumorno delaven kakor njegova čebelica obhaja tudi 50letnico, mu iz dnu srca čestitamo.

Prihodnja številka „DOMOLJUBA“ izide dne 2. novembra 1893 zvečer.

Loterijske srečke.

Dunaj, 7. novembra:	3.	37.	79.	20.	1.
Gradec, 7. novembra:	4.	47.	64.	80.	37.
Ljubljana, 14. novembra:	17.	28.	54.	85.	43.
Trst, 14. novembra:	58.	23.	48.	3.	40.

Tržne cene v Ljubljani dne 14. oktobra.

	gl.	st.		gl.	st.
Pšeni v m. st.	7	60	Speh pivojen, kgr.	—	66
Reč.	6	—	Surovo maslo.	—	86
Jelmen.	6	—	Jajce, jedno.	—	3
Oves.	6	40	Mleko, 100 gr.	—	10
Ajda.	8	—	Gorjeje, meno kgr.	—	64
Proso.	6	—	Telečje.	—	18
Koruz.	5	80	Svinjsko.	—	62
Krompir.	2	14	Koštunovo.	—	36
Leča, kiti.	12	—	Pikanez.	—	55
Grah.	12	—	Golob.	—	18
Pisli.	8	—	Seno, 100 kgr.	3	57
Mašč.	1	04	Slama.	2	67
Mašč.	—	68	Drva trda, 4 kub. mtr.	7	20
Speh svet.	—	60	„ mehka.	5	—

30 Ölzoza kava 15

priznana najboljša in najzgodnejša dodaja kavi se dobiva v glavni zalogi za Kranjsko pri **M. Wagnerjevi vdovi** v Ljubljani, in v vseh špekulirskih in konzumnih prodajalnicah.

Jedino pristna Kneippova sladna kava bratov Oelz

v ruščini štirioglatih zavrtkih se dobiva v Ljubljani pri **M. Wagnerjevi vdovi** in v vseh špekulirskih in konzumnih prodajalnicah. 29-15

Razglas.

Oddala se bo po javni manjševalni dražbi
zgradba novega šolskega poslopja na Breznici

Stroški so proračunjeni:

Zidarsko delo in tlaka	6232	234.	66 kr.
kamnosečko delo	382	—	55
tesarsko delo	2172	—	49
mizarsko delo	727	—	59
ključavničarsko delo	908	—	74
kleparsko delo	246	—	05
barvarsko delo	167	—	91
steklarsko delo	178	—	69
lončarsko delo	90	—	—
šolska oprava	234	—	43

Javna manjševalna dražba se bo vršila

dne 2. novembra t. l. dopoldne ob 10. uri
v starem šolskem poslopju na Breznici.

Načrti in proračuni so na razpolago pri krajnem šolskem svetu na Breznici. — Zahtevalo se bo 10% jamčevine.

Krajni šolski svet na Breznici,
dne 8. oktobra 1893.

Tomaž Potočnik,
predsednik.

Kupite sloveče specialitete!

Od mnogih zdravniških avtoritet preiskušene in priporočane

Poppova
Poppova
Poppova
Poppov
Poppova

svetovno znana ustna voda 50 kr., 1 gld., 1 gld.
40 kr. Najboljše sredstvo proti ustnim in zobnim
bolezni, vseh razamčen.
zobna pasta v lončkih 70 kr., za čiščenje in ohranjenje
zob in dlesna, (finest in boljša kot v
tubah).
aromatična zobna pasta, 35 kr., najboljše in najcenejše
zobno čistilo.
zobni prašek 32 kr., naredi zobe svetlo bele.
zobna plomba 1 gld., s katero vsak sam lahko
plombuje ote zobe.

Podpovo zeljiščno milo 30 kr., proti vsem kožnim boleznim.

Poppov vijolični soap 50 kr., trajno angeliško milo s trajno
vijolično vonjavo.

Poppovo solnično milo 40 kr., trajno, jako fino milo za
gojitev kože.

Savon de Famille

Poppov

najzgodnejša ba'a, izdelana na francoski način,
se za rodbinsko, ali posebno priporoča. Komad
15 kr. V šestih različnih barvah in šestih jako
prijetnih in močnih vonjavah, dvanajstorič gld. 1.60.

Poppovo

rodbinsko transparentno milo

močno se penete, dolgo trajajoče milo izvirne
babe, komad 20 kr., dvanajstorič 2 gld.

Poppovo

damarski parfum gld. 2. modni parfum
damarsko milo 60 kr., fino, lepo dišeče milo
damarska pudra gld. 2.50, najboljša nahajajoča
se obrazna pudra.
damarska toaletna voda gld. 1.30, ohrani svetlost
in svežost polti.

Te specialitete prekašajo po finosti, lepi vonjavi, kakovosti
in obliki vse podobne izdelke.

Poppova Coelogina Extrait gld. 2.50. Najboljša specialiteta
elegančnega sveta.
(Nova orhidejska vonjava) 50-107

Poppova Veloutine-pudra 75 kr., najfinestna francoska ba'a,
brez svinca, se dobro prime, se
da bi barvala.

Poppova Eau de Quinine najboljša esenca za umivanje
glave, krepi lasiče.

Poppove najfineste milne vrste od 20 do 60, najfineste
parfumske vrste od 50 kr. do gld. 2.50, najfineste
pomade in cosmétiques od 10 kr. do 1 gld.

Sloveče toaletne specialitete dr. **J. G. Poppa**, c. in kr.
avstr. in kr. grškega dvornega zalagatelja, na Dunaju, mesto, Bog
nervasse 2., prodajajo: V Ljubljani: G. Piccoli lek., W. Mayer, lek.,
J. Svoboda, lek., U. pl. Trnkoczy, lek., J. Greč, lek., Ed. Mahz,
parf. K. Karinger, V. Petrič, J. S. Benedikt; v Ormožju: J. Blatek,
lek.; v Idriji: J. Warte, lekar; v Kamniku: J. Močnik lek.; v Kočevju:
J. Braune, lek.; v Kranju: K. Savnik, lek.; v Krškem: Fr. Bönches,
lek.; v Ljubljani: J. Benes, lek.; v Metliki: Fr. Wacha, lek.;
v Novemestu: F. Haika, lek.; v Postojni: Fr. Baecarich, lek.; v
Radovljici: A. Roblek, lek.; v Škofljoki: J. Zenatti, lek.; v Trebnju:
J. Ruprecht, lek.; v Vipavi: A. Gubelmo, lek. in vse lekarne,
drugarje in parfumerije v Avstro-Ogerski.

Vzamejo naj se le dr. Poppa izdelki.

Val. Papler v Radovljici

priporoča svojo dobro založeno 90-1

trgovino z usnjem in
manufakturnim blagom.

**Vsi stroji za kmetijstvo
vinarstvo in moštarstvo!**

Mlatilnice, vitice, triere
Bistilne mline za žito
Rezalnice za krmo
Avtomatični
aparati proti peronosperi
Tlačilnice za vino
Tlačilnice za sadje
Mline za sadje
predmeta za klet, sesalnice za vso nameno, kakor v
vini: vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo
razpili v najnovjših, najboljših konstrukcijah

IG. HELLER, DUNAJ
2,2 Praterstrasse Nr. 78.

Najboljše stroje izdeluje v zvezi s strojem in glasbenimi inštrumenti in
gitarami, klavirji.

Najboljše stroje: — Jamstvo. — Stroji se daje na poskuse.
Cene se se stroja udeležijo! Predgovorom stroje pogost!

15-14

zadnja cena

R. Miklauc
v Ljubljani, Špitalske ulice števil. 5.

Zaloga vsake baže
**gvantnega blaga za moške
in ženske** 79 9-4

kakor tudi vse vrste koe, kovtre, sragee,
jope, nogovce, svilene in cajgaste rute itd.

po najnižji ceni.

zadnja cena

zadnja cena.

Največji izbor.

Skrbno
izdelovanje

Preobleke
Poprožila.

L. Mikusch,
tovarna delavkov,
Ljubljana, Metel trg 18.

Najnižje cene

14

P V. zvezek: **POVESTI**
Andrej Kalan

izšel je ravno kar ter se dobiva komad
20 kr., po pošti 23 kr. v Katoliški
Bukvarni in Tiskarni v Ljubljani.
— Tudi III. in IV. zvezek sta še v zalogi.

**Kwizdov fluid
proti protinu**

Preizkušeno bolečine olajšuje
domače sredstvo.

Cena steklenici gld. I a. v.
Pol steklenice 60 kr.
Dobiva se v vseh lekarnah

**Kwizdov fluid
proti protinu**

Paziti je na tu natisneno varstveno
znamko in zahtevati je 47 8-6

fluid iz okrožne lekarne
Korneuburske pri Dunaju.

Marifa sedem žalosti

priporočila vreden molitvenik 63 (10)

Vezen v platno 80 kr., v usnje 90 kr.,
usnje z zlato obrezo 1 gl., v šagrin-usnje
1 gld. 20 kr., po pošti 5 kr. več.

Dobi se pri J. Bonaču, knjigovezu
v Ljubljani, in v Katol. Bukvarni.

Usojam si p. n. občinstvu naznaniti, da sem
otvoril dné 15. oktobra t. l.

odvetniško pisarno
v Postojini, v Kogejevi hiši.

Dr. Dragotin Treo,
odvetnik.

516 2-1

**Koverta s firmo
vizitnice in
trgovske račune**
priporočila
Katol. tiskarna
v Ljubljani.

Sveže ustreljene
srne in zajci
ravnotako vso drugo div-
jačino kupuje po najboljši
ceni 3-3 81

Gustav Treo
v Ljubljani, v Kolizeju
Zajci ne smejo biti iz-
trebljeni.

Zgoščeni, kři čistečl sarsaparilla-sirup

kateri prireja lekarnar J. Herbabny na Dunaji
sestoji iz povsem neškodljivih rastlinskih snovl, o-
bito se iz sokov sarsaparilla-
rastline, priznane najbolj učln-
kajoče za čiščenje krvi. Ta
sirup pospešuje slast do jedl,
očiča kri, odstranjuje za-
basanje, razkrojuje zavžitev
jedila ter sploh okrepuje pre-
bavila.

Cena steklenic 85 kr. po pošl
15 kr. več. 54 12-12

Vsaka steklenica ima varstveno znamko.
Osrednja zaloga za provinije
na Dunaju, lekarna „zur Barmher-
zigkeit“

J. Herbabny-ja, 7-I, Kaiserstrasse 73 75.

Dobiva se v največ lekarnah.

Gospodu lekarnarju Piccoltiju

„pri angelju“ v Ljubljani, Du-
najska cesta.

Podpisani javljamo s tem, da
smo po Vas pripravljeno „tink-
turo za želodec“ uporabili in
nje zdravilno moč za želodec in
ostale prebavne organe izkusili.

Na podlagi tega priporočamo
to delujoče domače zdravilo vsakemu, ki bi je ute-
gnil potrebovati.

Peter Studenaz, župnik, Canfanaro, Istra, 1891. — Mihael
Bogulin, župnik, Ajdovica, 1891. — Josip Černko, župnik,
Vuhred, 1891. — D. Ivan Gabrielič, župnik, Gallizmana,
Istra, 1891. — Ivan Belec, župnik, Sv. Martin pri Alboni,
Istra, 1891. — D. Anton Usmiani, kooperator in katehet, Ro-
gosnica pri Sebeniku, Dalmacija, 1891. — D. Caproni, župnik
in dekan, Livo, Tirolsko, 1891. — Ferdo Babič, župnik in
kanonik, Ravna Gora, Hrvaško, 1891. — F. Bencelj, župnik,
Dražgoše, Kranjsko, 1891. — Jurij Koneig, župnik, Na Vinici
(Weinitz), Kranjsko, 1891. — D. Luka Raicevich, kaplan,
Giurich, Perasto, Dalmacija, 1891. — Avgust Žagar, župnik,
Kupjak, Hrvaško, 1891. — Stefan Jenko, vikar, v Podkrajah,
Hirska Bistrica, 1892. — Josip Močvar, kanonik v Novem
Mestu, Kranjsko 1892. — Anton Vedral, kaplan v Lisehau
pri Budejovicah, Česko, 1892. (52-10)

France Čuden preje Geba

— M. R. J. R. —

v Ljubljani, Mestni trg št. 25

priporoča slavn, občinstvu, posebno preč duhovščini največjo svojo
zalogo slatih, srebrnih in nikelnastih

švicarskih žepnih ur

po najnižjih cenah, vsakomur

stenskih ur in ur budilnic

verific, prstanov, uhanov
in vseh v to stroko spadajoč
predmetov.

Popravila izvrši točno in
natančno, poštna naročila pre-
skrbuje hitro. — Cenike po-
šilja brezplačno po pošti, v isti
popisane so natančno ure in v
oznaki čas jamčenja za tra-
nost in trpečnost blaga. — Za
mtenjuje stare ure in dragi
cvari. 28 (20-16)

Zamenjavam tudi stare srebrne ure. 28

Z najboljšim uspehom se rabi v mnogih blešč
tje nad 40 let pri pomanjkanji ješčosti,
slabem prebavljenosti, v pridobitev bolj-
šega mleka in v izdatnejši meri.

Kwiszova
Korneuburška
živinoredilna štupa

za konje, goveda in ovece
za konje, goveda in ovece
Cena štalijski 70 kr., štalijske 45 kr.

Dobiva

se v vseh

lekarnah in

drogerijah države

Avstro-Ogerske.

Glavno zalogo ima

Franc Ivan Kwisza.

v. kr. avst. in kr. rumunski dvorni zalagatelj
in lekarnar v Korneuburgu pri Dunaju.

Paziti je na varstveno znamko in na ime

**Kwiszova korneuburška
živinoredilna štupa.**

Neobhodno potrebno za vsako gospodinjstvo je

Kathreiner-jeva Kneipp-a sladna kava

Lib. Kneipp

z okusom navadne kave. Ta kava daje to nedosežno prednost, da
se škodljivemu vživanju namerane ali s surrogati pomešane navadne kave
lahko odrečemo in dobimo okusnejšo, pri tem pa še zdravejšo in
redilnejšo kavo. — Neprekosljiva kot dodaja navadni kavi. — Po-
naredeb se skrbno izogibaj. — 1, kilo 25 kr. — Dobiva se

Pristno samo v belih zavitkih s podobo župnika
Kneippa kot varstveno znamko. 10 (34 19)

Alojzij Vodnik,

kamnosek

nasproti predilnici v Kolodvorski
ulici v Ljubljani 3-2 83

priporoča za vse svete stoji
največjo zalogo vsakojakih

nadgrobnih spomenikov

po možno najnižjih cenah.

Obrisi in vzorci so na zahte-
vanje brezplačno na razpolago.